

Пацкан В. В.,

*здобувач кафедри адміністративного, фінансового, інформаційного права
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»*

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО РАХУНКОВОЇ ПАЛАТИ ЯК ВИЩОГО ОРГАНУ АУДИТУ УКРАЇНИ В РАМКАХ ДВОСТОРОННІХ ТА БАГАТОСТОРОННІХ МІЖНАРОДНИХ ДОГОВОРІВ

INTERNATIONAL ACCOUNT COOPERATION THE CHAMBER AS THE SUPREME AUDIT AUTHORITY OF UKRAINE WITHIN THE BILATERAL AND MULTILATERAL FRAMEWORK INTERNATIONAL TREATIES

Стаття присвячена міжнародній співпраці Рахункової палати як вищої аудиторської установи України в рамках двосторонніх та багатосторонніх міжнародних договорів.

Міжнародна співпраця є важливим інструментом інституційного розвитку Рахункової палати та для підвищення її здатності виконувати функції вищої аудиторської установи України. У рамках двосторонніх та багатосторонніх міжнародних договорів, а також у рамках двостороннього співробітництва міжнародне співробітництво передбачає обмін досвідом та знаннями з метою вдосконалення зовнішнього державного аудиту, а також проведення міжнародних координованих паралельних аудитів у важливій області для України.

Рахункова палата здійснює міжнародне співробітництво в таких основних сферах, як: розвиток двостороннього та багатостороннього співробітництва із SAA зарубіжних країн; співпраця з Європейською організацією вищих аудиторських установ (EUROSAI) та Міжнародною організацією вищих аудиторських органів (INTOSAI); забезпечення діяльності Робочої групи EUROSAI з аудиту коштів, що виділяються на запобігання та ліквідацію катастроф, під головуванням Рахункової палати; участь у робочих групах та робочих групах EUROSAI (екологічний аудит; інформаційні технології та муніципальний аудит); участь у робочих групах INTOSAI (екологічний аудит; державний борг; антикорупція та відмивання грошей); участь у роботі інших регіональних асоціацій ВОО; співпраця з міжнародними організаціями та участь у проєктах та програмах міжнародної технічної допомоги; участь Рахункової палати в аудитах програм, що фінансуються Європейським Союзом; організація та проведення міжнародних координованих паралельних аудитів за участю членів Робочої групи з аудиту коштів, виділених для запобігання та ліквідації наслідків катастроф.

Міжнародна співпраця Рахункової палати як вищої аудиторської установи України в рамках двосторонніх та багатосторонніх міжнародних договорів є важливою для ефективної роботи Рахункової палати як вищого органу аудиту України, розвитку двостороннього та багатостороннього партнерства України з інших країн світу, забезпечуючи високий рівень довіри з боку суспільства, інших державних органів влади, міжнародного співтовариства, вищих органів аудиту певних зарубіжних країн. Важливим у цій співпраці є забезпечення виконання двосторонніх міжнародних договорів, а також проведення на їх основі паралельних аудитів Рахунковою палатою та вищою аудиторською установою відповідних країн.

Міжнародна співпраця Рахункової палати як вищого аудиторського органу України в рамках двосторонніх та багатосторонніх міжнародних договорів є також важливою гарантією належного контролю за надходженням коштів до Державного бюджету України та їх використанням, а також забезпеченням прозорості роботи Рахункової палати та доброчесності її членів та посадових осіб, її функціонування як вищого органу аудиту України.

Ключові слова: *Рахункова палата, вищий орган аудиту, міжнародне співробітництво, аудит, фінансовий контроль, міжнародні договори.*

The article is devoted to the International cooperation of the Accounting Chamber as the supreme audit institution of Ukraine in the framework of bilateral and multilateral international treaties.

International cooperation is an important tool for the institutional development of the Accounting Chamber and for enhancing its ability to perform the functions of the supreme audit institution of Ukraine. In the framework of bilateral and multilateral international treaties as well as in the framework of bilateral cooperation, international cooperation provides for the exchange of experience and knowledge in order to improve the external state audit, as well as to carry out international coordinated parallel audits in important areas for Ukraine.

The Accounting Chamber carries out international cooperation in the following main areas: development of bilateral and multilateral cooperation with the SAA of foreign countries; cooperation with the European Organization of Supreme Audit Institutions (EUROSAI) and the International Organization of Supreme Audit Authorities (INTOSAI); ensuring the activities of the EUROSAI Working Group on the audit of funds allocated for the prevention and remediation of disasters, chaired by the Accounting Chamber; Participation in EUROSAI Working Groups and Task Forces (Environmental Audit; Information Technology and Municipal Audit); Participation in INTOSAI Working Groups (Environmental Audit; Public Debt; Anti-Corruption and Money Laundering); participation in work of other regional associations of the SBI; cooperation with international organizations and participation in international technical assistance projects and programs; the participation of the Accounting Chamber in audits of programs financed by the European Union; organizing and conducting international coordinated concurrent audits with the participation of members of the Working Group on Audit of Funds Allocated for Disaster Prevention and Elimination.

International cooperation of the Accounting Chamber as the supreme audit institution of Ukraine in the framework of bilateral and multilateral international treaties is essential for the effective operation of the Accounting Chamber as the supreme audit body of Ukraine, the development of bilateral and multilateral partnerships of Ukraine with other countries of the world, ensuring a high level of trust on the part of society other state authorities, the international community, the highest audit bodies of certain foreign countries. Important in this cooperation is also to ensure the implementation of bilateral international treaties, as well as to carry out, on their basis, parallel audits by the Accounting Chamber and the supreme audit institution of the countries concerned.

International cooperation of the Accounting Chamber as the supreme audit body of Ukraine in the framework of bilateral and multilateral international treaties is also an important guarantee for proper control over the flow of funds to the State Budget of Ukraine and their use, as well as ensuring the transparency of the work of the Accounting Chamber and the integrity of its members and officials, its functioning as the supreme audit body of Ukraine.

Key words: *Accounting Chamber, Supreme Audit Institution, international cooperation, audit, financial control, international treaties.*

Постановка проблеми. У процесі розвитку України як правової і демократичної держави євроінтеграції України, розвитку Рахункової палати як вищого органу аудиту України, глобалізації, міжнародного співробітництва України важливого значення набуває дослідження проблематики міжнародного співробітництва Рахункової палати як вищого органу аудиту України в рамках двосторонніх та багатосторонніх міжнародних договорів.

Дослідження проблематики міжнародного співробітництва Рахункової палати як вищого органу аудиту України в рамках двосторонніх та багатосторонніх міжнародних договорів має важливе практичне значення для подальшого вдосконалення адміністративного законодавства України, міжнародного права, а також для вдосконалення правозастосовної практики у цій сфері. Унаслідок цього дослідження проблематики міжнародного співробітництва Рахункової палати як вищого органу аудиту України в рамках двосторонніх та багатосторонніх міжнародних договорів є важливим для розвитку науки адміністративного права та міжнародного права.

Метою статті є охарактеризувати проблематику міжнародного співробітництва Рахункової палати як вищого органу аудиту України в рамках двосторонніх та багатосторонніх міжнародних договорів.

Завданнями даної статті є: визначити основні засади міжнародного співробітництва Рахункової палати як вищого органу аудиту України в рамках двосторонніх та багатосторонніх міжнародних договорів; проаналізувати практику міжнародного співробітництва Рахункової палати як вищого органу аудиту України в рамках двосторонніх та багатосторонніх міжнародних договорів.

Стан дослідження. Проблематика міжнародного співробітництва Рахункової палати як вищого органу аудиту України в рамках двосторонніх та багатосторонніх міжнародних договорів є актуальною, а окремі її аспекти були предметом дослідження окремих сучасних науковців, зокрема: В. Авер'янова, О. Койчевої, О. Ніконової, Н. Обушної, Ю. Табенської.

Виклад основного матеріалу. Згідно зі ст. 98 Конституції України [1] контроль від імені Верховної Ради України за надходженням коштів до Державного бюджету України та їх використання здійснює Рахункова палата. Аналіз статусу та повноважень Рахункової палати України свідчить, що вона є не просто вищим за субординацією, а дійсно провідним органом державного фінансового контролю в Україні, який відповідає міжнародним стандартам, що є важливим, урахувавши курс на євроінтеграцію [2, с. 157]. Отже, Рахункова палата є вищим органом аудиту в Україні.

Рахункова палата України, як орган парламентського контролю, згідно з конституційно затвердженими повноваженнями здійснює зовнішній конт-

роль державних коштів [3]. Згідно зі ст. 1 Лімської декларації керівних принципів контролю державних фінансів запровадження контролю є невід'ємною складовою частиною управління публічними фінансовими ресурсами, яка забезпечує відповідальний та підзвітний характер цього управління [4].

Згідно зі ст. 6 Закону України «Про Рахункову палату» [5] Рахункова палата в порядку, визначеному законодавством та міжнародними договорами України, здійснює співробітництво з вищими органами фінансового контролю інших держав, міжнародними організаціями.

Міжнародне співробітництво є важливим інструментом інституційного розвитку Рахункової палати та посилення спроможності виконувати покладені на неї функції вищого органу аудиту України. Як у рамках міжнародних фахових організацій, так і в рамках двостороннього співробітництва міжнародне співробітництво забезпечує обмін досвідом та знаннями з метою вдосконалення зовнішнього державного аудиту, а також проведення міжнародних координованих паралельних аудитів за важливими для України напрямками.

Рахункова палата здійснює міжнародне співробітництво за такими основними напрямками, як:

- 1) розвиток двостороннього і багатостороннього співробітництва з BOA іноземних країн;
 - 2) співробітництво з Європейською організацією вищих органів аудиту (EUROSAI) та Міжнародною організацією вищих органів аудиту (INTOSAI);
 - 3) забезпечення діяльності робочої групи EUROSAI з аудиту коштів, виділених на попередження та ліквідацію наслідків катастроф під головуванням Рахункової палати;
 - 4) участь у робочих та спеціальних групах EUROSAI (з аудиту навколишнього середовища; інформаційних технологій та аудиту муніципалітетів);
 - 5) участь у робочих групах INTOSAI (з аудиту навколишнього середовища; державного боргу; з питань боротьби з корупцією та відмиванням коштів);
 - 6) участь у роботі інших регіональних об'єднань BOA;
 - 7) співпраця з міжнародними організаціями та участь у проектах і програмах міжнародної технічної допомоги;
 - 8) участь Рахункової палати в аудитах програм, що фінансуються за рахунок коштів Європейського Союзу;
 - 9) організація та проведення міжнародних координованих паралельних аудитів за участі членів Робочої групи з аудиту коштів, виділених на попередження та ліквідацію наслідків катастроф [6].
- Рахунковою палатою підписані двосторонні угоди про співробітництво з вищими органами аудиту 27 країн [7]. Зокрема, Угода про співробітництво

між Рахунковою палатою України і Рахунковою палатою Азербайджанської Республіки від 04 травня 2006 року [8], Угода про співробітництво між Рахунковою палатою України та Національним аудиторським офісом Швеції від 4 грудня 2008 року [9], Угода про співробітництво між Рахунковою палатою України і Рахунковою палатою Республіки Молдова від 7 червня 2001 року [10], Угода про співробітництво між Рахунковою палатою України та Рахунковим судом Федеративної Республіки Німеччини від 25 грудня 2009 року [11].

3-поміж багатосторонніх міжнародних договорів доцільно виокремити Декларацію про партнерство і співпрацю між Вищим офісом аудиту Польщі, Державним офісом аудиту Грузії, Аудиторським судом Республіки Молдова та Рахунковою палатою України від 23 лютого 2015 року [12] та Меморандум про взаєморозуміння між Рахунковою палатою Азербайджанської Республіки, Комітетом державного контролю Республіки Білорусь, Державним аудиторським офісом Грузії та Рахунковою палатою України від 11 липня 2019 року [13].

За Стандартами INTOSAI предметами контролю є не тільки фінансові питання, а навіть питання, пов'язані з ризиками всієї діяльності об'єкта. Такі самі підходи і до предметів аудиту – як внутрішнього, так і зовнішнього. Зауважимо, що в національній практиці традиційно основна увага приділяється саме використанню коштів, що суттєво обмежує підходи як контролю, так і аудиту – як внутрішнього, так і зовнішнього [14, с. 33].

Відповідно до п. 50.2. Регламенту Рахункової палати [15] міжнародні угоди про співробітництво згідно з рішеннями Рахункової палати укладаються Рахунковою палатою з відповідними органами іноземних держав і міжнародними організаціями, до компетенції яких належать питання фінансово-економічного контролю державних фінансів, та інституціями міжнародної технічної допомоги (далі – міжнародних організацій).

Проекти міжнародних угод готуються структурним підрозділом, відповідальним за питання міжнародного співробітництва, із залученням інших структурних підрозділів Рахункової палати, в разі необхідності, за результатами досягнутих домовленостей між Рахунковою палатою і міжнародними організаціями.

Робота з підготовки проектів міжнародних угод містить: організацію поточного листування; організацію робочих та офіційних зустрічей, консультацій, переговорів щодо підготовки і погодження проектів міжнародних угод.

За домовленістю сторін переговори, консультації щодо підготовки міжнародних угод можуть проводитися за межами України. Склад делегації Рахункової палати у цих випадках визначається Головою Рахункової палати. Стосовно участі членів Рахункової палати у складі делегацій приймається відповідне рішення Рахункової палати. Голова Рахункової палати затверджує технічне завдання на відрядження за кордон, в якому викладається позиція Рахункової палати стосовно закордонного візиту.

Підписання в Рахунковій палаті погодженої сторонами та оформленої угоди проводиться за затвердженою процедурою. Підписання міжнародних угод за рішенням Рахункової палати здійснює Голова Рахункової палати або уповноважений член Рахункової палати.

Організація виконання зобов'язань Рахункової палати, контроль за дотриманням норм, визначених відповідними угодами, належить до повноважень структурного підрозділу, відповідального за питання міжнародного співробітництва. Структурні підрозділи Рахункової палати беруть участь у заходах міжнародного співробітництва відповідно до визначених функціональних напрямів. Загальну координацію такої участі та сприяння у здійсненні відповідних заходів забезпечує структурний підрозділ, відповідальний за питання міжнародного співробітництва.

Нижче проаналізуємо практику міжнародного співробітництва Рахункової палати як вищого органу аудиту України в рамках двосторонніх та багатосторонніх міжнародних договорів.

Відповідно до Угоди про співробітництво між Рахунковою палатою України і Рахунковою палатою Республіки Молдова від 7 червня 2001 року закладено засади міжнародного співробітництва між вищими органами аудиту України та Республіки Молдова. У Преамбулі даної Угоди зазначено, що Рахункова палата України і Рахункова палата Республіки Молдова, що іменуються надалі Сторонами, виражаючи взаємне бажання зміцнювати дружні відносини між країнами, поважаючи права й інтереси один одного; визнаючи необхідність вдосконалення і підвищення ефективності державного фінансового контролю в обох державах, зближення і взаємного поліпшення порядку і методів його реалізації; усвідомлюючи особливу важливість системи контролю в реалізації національних програм реформування економіки; виражаючи взаємне прагнення до вивчення практики функціонування державного контролю, зближення і взаємозбагачення принципів, механізму і методів його здійснення з метою підвищення ефективності контрольної діяльності – погодили і уклали текст вищезгаданої Угоди.

Згідно зі ст. 1 даної Угоди Сторони в рамках своєї компетенції погодилися співпрацювати в таких напрямках:

- вивчення практики реалізації контрольних функцій у структурі влади держав – учасниць Угоди;
- обмін досвідом роботи та інформаційними матеріалами в області вдосконалення державного контролю;
- обмін методичними розробками з питань контролю;
- проведення спільних заходів.

А відповідно до ст. 2 вищезгаданої Угоди Сторони в рамках своїх повноважень надають один одному допомогу під час проведення контрольних заходів відносно законності, раціональності і доцільності використання міністерствами, відомствами і організаціями держав – учасниць Угоди фінансової, кредитної та інших видів допомоги, що надається один

одному державною лінією в межах укладених економічних угод. Сторони на основі окремої домовленості можуть створювати двосторонні групи для проведення спільних контрольних заходів. Рішення про проведення контрольного заходу і його результати приймається в порядку, що визначається законодавством, відповідно, України і Республіки Молдови.

Сторони, керуючись чинним законодавством своєї держави про захист державної та іншої таємниці, що охороняється законом, забезпечують конфіденційність інформації, що отримується, за винятком випадків, коли ця інформація відповідно до законодавства її держави є відкритою.

Ця Угода не повинна перешкоджати якій-небудь Договірній Стороні вживати заходів, які вона вважає необхідними для захисту інтересів своєї держави або які безумовно необхідні для виконання міжнародних договорів в області контролю.

Ніщо в цій Угоді не перешкоджає здійсненню Договірними Сторонами, що не суперечать цілям і умовам цієї Угоди, відносин із контрольними органами інших держав, міжнародними організаціями.

Ця Угода набирає чинності від дня підписання і буде діяти протягом п'яти років, а потім автоматично продовжуватися кожний раз на подальший п'ятирічний період, якщо жодна зі Сторін не заявить про своє бажання припинити дії Угоди, про що вона повинна письмово повідомити іншу Сторону не пізніше ніж за три місяці до закінчення чергового п'ятирічного періоду.

Важливе значення у вищезгаданій сфері має також Угода про співробітництво між Рахунковою палатою України та Рахунковим судом Федеративної Республіки Німеччини від 25 грудня 2009 року. Основними принципами для її укладення були цілі та принципи Міжнародної організації Вищих органів фінансового контролю (INTOSAI) та Європейської організації Вищих органів фінансового контролю (EUROSAI), а також принципи взаємної поваги, довіри, рівноправ'я та взаємовигідного співробітництва.

Відповідно до ст. 1 цієї Угоди Сторони в рамках своєї компетенції здійснюють співробітництво в таких основних напрямках:

- 1) обмін досвідом у галузі методології та порядку здійснення діяльності у сфері державного фінансового контролю;
- 2) професійне навчання та підвищення кваліфікації кадрів;
- 3) організація та проведення спільних досліджень, семінарів, конференцій та робочих зустрічей;
- 4) здійснення за взаємною згодою спільних та паралельних контрольних заходів у відповідності з узгодженою Сторонами програмою;
- 5) обмін актами національного законодавства, професійною інформацією та методиками, які відносяться до питань здійснення державного фінансового контролю.

Сторони в межах своїх повноважень розвивають співробітництво в інших напрямках, що становлять взаємний інтерес.

А згідно зі ст. 2 вищезгаданої Угоди під час співробітництва в рамках даної Угоди, зокрема під час проведення спільних досліджень, кожна зі Сторін керується національним законодавством своєї держави. Під час обміну інформацією та матеріалами в рамках цієї Угоди кожна зі Сторін керується національним законодавством своєї держави, що регулює участь у міжнародному інформаційному обміні, захист державної таємниці та іншої таємниці, що охороняється законом.

Сторони практикують взаємний обмін делегаціями з метою обміну досвідом, професійної підготовки та підвищення кваліфікації своїх співробітників. Сторони за принципом взаємності під час організації обміну та проведення зустрічей покриватимуть витрати таким чином, що Сторона, яка відряджає, братиме на себе дорожні витрати та витрати, пов'язані з проживанням, а Сторона, яка приймає, покриватиме витрати, пов'язані з харчуванням та внутрішніми переїздами і забезпечуватиме надання таких послуг, як переклад, технічне обладнання, а також підготовка матеріалів стосовно предмета обміну.

Розбіжності щодо тлумачення та застосування положень цієї Угоди вирішуються шляхом консультацій між Сторонами. Сторони висловлюють наміри розвивати як двостороннє співробітництво, так і співробітництво в рамках INTOSAI та EUROSAI.

Положення цієї Угоди можуть бути змінені та доповнені за взаємною згодою Сторін. Усі зміни та доповнення складатимуть невід'ємну частину цієї Угоди та будуть оформлені окремими протоколами. Положення цієї Угоди не зачіпають прав і зобов'язань Сторін, що випливають з інших міжнародних договорів, учасниками яких є держави Сторін.

Меморандум про взаєморозуміння між Рахунковою палатою Азербайджанської Республіки, Комітетом державного контролю Республіки Білорусь, Державним аудиторським офісом Грузії та Рахунковою палатою України від 11 липня 2019 року укладено на основі взаємної поваги, довіри та партнерства, з урахуванням завдань та принципів Міжнародної організації вищих органів аудиту (INTOSAI) та Європейської організації Вищих органів аудиту (EUROSAI), а також Азіатської організації вищих органів аудиту (ASOSAI), керуючись принципами багатостороннього регіонального співробітництва.

Згідно зі ст. 1 цього Меморандуму Сторони заявляють про свій намір розвивати співробітництво як на двосторонній, так і на багатосторонній основі в межах INTOSAI, EUROSAI та ASOSAI та їхніх робочих і спеціальних груп, а також комітетів.

Відповідно до ст. 2 цього Меморандуму з метою реалізації завдань співпраці між Вищими органами аудиту (ВОА) для того, щоб скористатися їхнім досвідом та сприяти передовій практиці, в межах співробітництва, визначеного статтею 1, Сторони мають намір:

- 1) обмінюватися досвідом у сфері методології та стандартизації державного зовнішнього аудиту (контролю) шляхом здійснення візитів один до одного,

2) організувати конференції з питань професійної діяльності, тренінги та семінари для підвищення кваліфікації працівників,

3) проводити паралельні аудити, експертні та аналітичні заходи, здійснювати спільні дослідницькі проекти,

4) обмінюватися інформацією та матеріалами щодо діяльності Сторін, включаючи визначеними стандартами та методичними вказівками у сфері зовнішнього державного фінансового аудиту (контролю),

5) обмінюватися досвідом в інших в межах своєї компетенції сферах.

Під час обміну інформацією та матеріалами в межах цього Меморандуму кожна Сторона керується своїм національним законодавством, що регулює участь у міжнародному обміні інформацією, захист державної та іншої таємниці, що охороняється законом. Сторони за взаємною згодою надають одна одній результати спільних або паралельних аудитів, експертних та аналітичних заходів. Під час проведення зазначених заходів кожна Сторона керується своїм національним законодавством. Обмеження на публікацію конкретного матеріалу встановлюються лише у випадках, визначених законодавством Азербайджанської Республіки, Республіки Білорусь, Грузії, Республіки Молдова та України, а також в особливих попередньо узгоджених випадках. Усі документи, що поширюються в рамках цього Меморандуму, опубліковуються за взаємною письмовою згодою Сторін. Надання документів тим, хто не є Стороною цього Меморандуму, здійснюється тільки після отримання письмової згоди Сторони, яка надала ці документи.

Якщо інше не передбачено попередньою згодою залучених до проведення конкретних заходів Сторін, кожна Сторона покриває власні витрати, пов'язані з реалізацією цього Меморандуму, під час проведення цих заходів.

У разі потреби Сторони проводять у робочому порядку консультації з усіх питань, пов'язаних із виконанням цього Меморандуму. Для досягнення вищезазначеного Сторони визначають організаційні підрозділи, відповідальні за співробітництво, та надають їхні контактні дані. У межах цього Меморандуму мовою письмового та усного спілкування є англійська.

Для внесення змін та доповнень до цього Меморандуму, які наберуть чинності на дату, узгоджену Сторонами, необхідна письмова згода всіх Сторін. Будь-яка суперечка щодо тлумачення або застосування цього Меморандуму має бути вирішена шляхом консультацій.

Меморандум підписаний на невизначений термін. Кожна Сторона може припинити дію цього Меморандуму шляхом письмового повідомлення інших Сторін за 30 днів до припинення його дії. Дія цього Меморандуму не може бути припинена Стороною під час проведення спільних або паралельних аудитів, експертних та аналітичних заходів, окрім випадків, коли всі Сторони приймають спільне рішення про припинення такої діяльності.

У 2018 році одним із пріоритетних завдань міжнародного співробітництва було забезпечення діяльності очолюваної Рахунковою палатою робочої групи EUROSАI з аудиту коштів, виділених на попередження та ліквідацію наслідків катастроф, до складу якої входять 17 постійних членів та 2 спостерігачі. Згідно зі Стратегією та планом діяльності робочої групи на 2017–2020 роки місія робочої групи полягає в підвищенні потенціалу, об'єднанні і координації зусиль європейських ВОФК у сприянні національним урядам щодо вироблення ефективних інструментів попередження та ліквідації наслідків катастроф.

Для реалізації зазначених цілей 29-30 березня 2018 року в м. Кишинів, Республіка Молдова, під головуванням Рахункової палати України та за підтримки Рахункової палати Республіки Молдова відбулося IV засідання робочої групи EUROSАI з аудиту коштів, виділених на попередження та ліквідацію наслідків катастроф, в якому взяли участь представники 10 ВОФК країн Європи [16].

Серед здобутків Рахункової палати протягом останніх двох років є те, що вдалося започаткувати нову філософію міжнародної співпраці. Інтеграція у світову систему аудитів – те, чого давно потребувала робота Рахункової палати. Завдяки фінансовому сприянню Німецького товариства міжнародного співробітництва (GIZ) оцінку проводив Вищий аудиторський офіс Великобританії із залученням експертів Німеччини та Польщі. І вже отримано рекомендації, на чому слід зосередитися для більш ефективного реформування Палати. На їх основі також буде напрацьована Стратегія розвитку Рахункової палати. Без неї далі рухатися дуже складно. До речі, GIZ, за дорученням Уряду Німеччини, виділило значні кошти Рахунковій палаті не лише на проведення функціональної оцінки, а і на навчання і підвищення кваліфікації наших співробітників. Рахункова палата бере активну участь у паралельних міжнародних аудитах, опановує фінансові та ІТ-аудити. Важливим партнером для нас був і залишається Світовий банк. За останні 10 років Рахункова палата провела 35 аудитів проектів Світового банку, що реалізуються в Україні через державний бюджет [17].

Отже, міжнародне співробітництво Рахункової палати як вищого органу аудиту України в рамках двосторонніх та багатосторонніх міжнародних договорів має важливе значення для ефективної роботи Рахункової палати як вищого органу аудиту України, розвитку двосторонніх та багатосторонніх партнерських взаємовідносин України з іншими державами світу, забезпечення високого рівня довіри з боку суспільства, інших органів державної влади, міжнародного співтовариства, вищих органів аудиту окремих зарубіжних країн. Важливим у даному співробітництві також є забезпечення реалізації двосторонніх міжнародних договорів, проведення на їх основі паралельних аудитів Рахунковою палатою та вищими органами аудиту відповідних країн.

Міжнародне співробітництво Рахункової палати як вищого органу аудиту України в рамках двосто-

ронніх та багатосторонніх міжнародних договорів також є важливою гарантією для належного здійснення публічного контролю за надходженням коштів до Державного бюджету України та їх використанням, а також забезпечення прозорості роботи Рахункової палати та доброчесності її членів та посадових осіб, її функціонування як вищого органу аудиту України.

Існують перспективи подальших наукових досліджень у даному напрямку, зокрема щодо: порівняль-

но-правового аналізу міжнародного співробітництва Рахункової палати та вищих органів аудиту країн – членів ЄС; міжнародного співробітництва Рахункової палати; міжнародного співробітництва вищих органів аудиту.

Отже, в даній статті охарактеризовано проблематику міжнародного співробітництва Рахункової палати як вищого органу аудиту України в рамках двосторонніх та багатосторонніх міжнародних договорів.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Конституція України від 28 червня 1996 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Койчева О.С. Конституційний статус рахункової палати України в системі органів державного фінансового контролю. *Право і суспільство*. 2014. № 6.1. С. 151–158.
3. Табенська Ю.В. Делеговані контрольні повноваження Рахункової палати України. URL : http://sophus.at.ua/publ/2015_06_4_5_kam_podils/sekcija_section_3_2015_06_4_5/delegovani_kontrolni_povnovazhennja_rakhunkovoji_palati_ukrajini/99-1-0-1470 (дата звернення: 11 вересня 2019 року).
4. The Lima Declaration (ISSAI 1). (1977), Approved at IXth Congress of INTOSAI, Lima/Peru, “INTOSAI Professional Standards Committee”. URL : http://www.issai.org/media/12901/issai_1_e.pdf (дата звернення: 11 вересня 2019 року).
5. Про Рахункову палату : Закон України від 2 липня 2015 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 36. Ст. 360.
6. Міжнародне співробітництво. URL : <https://rp.gov.ua/IntCooperation/General/> (дата звернення: 14 вересня 2019 року).
7. Угоди про співробітництво. URL : <https://rp.gov.ua/IntCooperation/Agreements/> (дата звернення: 14 вересня 2019 року).
8. Угода про співробітництво між Рахунковою палатою України і Рахунковою палатою Азербайджанської Республіки від 04 травня 2006 року. URL : https://rp.gov.ua/upload-files/IntCooperation/Agreements/2006_Azerbaijan_ukr.pdf (дата звернення: 14 вересня 2019 року).
9. Угода про співробітництво між Рахунковою палатою України та Національним аудиторським офісом Швеції від 4 грудня 2008 року. URL : https://rp.gov.ua/upload-files/IntCooperation/Agreements/2008Sweden_ukr.pdf (дата звернення: 14 вересня 2019 року).
10. Угода про співробітництво між Рахунковою палатою України і Рахунковою палатою Республіки Молдова від 7 червня 2001 року. URL : https://rp.gov.ua/upload-files/IntCooperation/Agreements/2001Moldova_ukr.pdf (дата звернення: 14 вересня 2019 року).
11. Угода про співробітництво між Рахунковою палатою України та Рахунковим судом Федеративної Республіки Німеччини від 25 грудня 2009 року. URL : https://rp.gov.ua/upload-files/IntCooperation/Agreements/2009Germany_ukr.pdf (дата звернення: 14 вересня 2019 року).
12. Partnership and cooperation declaration among The Supreme Audit Office of Poland, The State Audit Office of Georgia, the Court of Accounts of the Republic of Moldova and the Accounting Chamber of Ukraine from 23 February 2015. URL : <https://rp.gov.ua/upload-files/IntCooperation/Agreements/2015CoopDecl4SAO.pdf> (дата звернення: 14 вересня 2019 року).
13. Меморандум про взаєморозуміння між Рахунковою палатою Азербайджанської Республіки, Комітетом державного контролю Республіки Білорусь, Державним аудиторським офісом Грузії та Рахунковою палатою України від 11 липня 2019 року. URL : https://rp.gov.ua/upload-files/IntCooperation/Agreements/2019Memorandum_Ukr.pdf (дата звернення: 14 вересня 2019 року).
14. Ніконова О. Міжнародні стандарти INTOSAI: основні положення, аудиторські підходи, термінологія. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2011. № 2. С. 29–35.
15. Регламент Рахункової палати, затверджений рішенням Рахункової палати від 28.08.2018 № 22-7. URL : https://rp.gov.ua/upload-files/About/RegulatoryDoc/arp_1_new.pdf (дата звернення: 14 вересня 2019 року).
16. Звіт Рахункової палати за 2018 рік. URL : https://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Reports/2018/ZVIT_RP_2018.pdf (дата звернення: 15 вересня 2019 року).
17. Пацкан В. Перший рік змін. URL : <https://rp.gov.ua/BlogPer/?id=125> (дата звернення: 14 вересня 2019 року).